ชื่อเ รื่องวิทยานิพนธ์ :

พฤติกรรมการป้องกันภาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เ ขียน:

นางกัญญา ศิริภากรภาญจน์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต:

สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ชวลิต

พุทธวงศ์

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์อุเพน

บัญโญ

กรรมการ

รองศาสตราจารย์อเนก

ช้างน้อย

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันกาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐาน ศึกษาความสัมพันธ์ของบัจจัยลักษณะส่วนบุคคล บัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมการ ป้องกันภาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ศึกษาอิทธิพลของบัจจัยลักษณะส่วนบุคคล บัจจัย สภาพแวดล้อมที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันภาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และศึกษาบัจจัย สภาพแวดล้อมที่บ้านและ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนระดับประถมศึกษา ปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 262 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน สัมภาษณ์ครูอนามัยโรงเรียน จำนวน 9 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 9 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เอสฟีเอสเอส พีซีพลัส (SPSS/PC⁺) เพื่อ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่า โคสแควร์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมการป้องกันภาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานของ เด็กนัก เรียนอยู่ใน ระดับปานกลางมากที่สุด เมื่อประมาณค่าร้อยละในประชากรที่ระดับความ เชื่อมั่น 95% ได้ค่า ระหว่าง 47.96 กับ 60.04

- 2. ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล คือ เพศ ความรู้ และทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันภาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ปัจจัยสภาพแวดล้อมคือ การได้รับสื่อสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันภาวะ โภชนาการที่ ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันภาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานของ เด็กนัก เรียนตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ การได้รับสื่อข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับอาหารและ โภชนาการ เพศ และทัศนคติ โดยปัจจัย เหล่านี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันภาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานในระดับปานกลาง และสามารถอธิบายการ เปลี่ยนแปลงของ พฤติกรรมการป้องกันภาวะ โภชนาการที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานได้ร้อยละ 10.40
- 4. ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีความรู้เรื่องอาหาร 5 หมู่ดี มีความเชื่อว่าการรับประทานอาหารครบ 5 หมู่ จะทำให้มีสุขภาพดีและเรียนหนังสือเก่ง สำหรับในโรงเรียนจะมีการสอนเรื่องอาหารและโภชนาการก่อนรับประทานอาหารกลางวันหรือ สอนเสริมในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

Thesis Title: Preventive Behaviors Associating with Under-Nutrition

of Prathom Suksa 5 Students in Chiang Mai Province

Author:

Mrs. Kanya Siripakornkan

M.Ed.:

Health Promotion

Examining Committee:

Assist.Prof.Dr.Chawalit Putthawongs Chairman

Assoc.Prof.Uthen Panyo Member

Assoc.Prof.Anek Changnoi Member

Abstract

The purpose of this thesis is to study about preventive behavior among students in 5th grade against lower than normal nutritional standard. Meanwhile, the relationship between each individual's characteristics and environmental factors, both in school and at home, were studied. Multiple steps of random sampling were used to draw a sample size of 262 students from 9 schools, 9 health care teachers and 9 students' parents in elementary school division in chiang Mai area for the academic year of 1996. Interview was used as the study tools. The data obtained were processed by using SPSS/PC+. The results reported are frequency, percentage, chi-square and multiple regression analysis. The author found that

1. Majority of the students have moderate preventive behavior against lower than normal nitritional standard, with 95% confidence limit at 47.96 and 60.04%

- 2. Individual characteristics studeies: gender, education and attitude were significantly related to such preventive behavior at both .05 and .01 significant levels. Environmental factor, especially information received, also significantly related to preventive behavior at the level of .05
- 3. Of all the factors studies, the most important factor affecting preventive behavior against lower than normal nutritional standard most was information perceived, followed by knowledge about food and nutrition, gender and attitude, respectively. Those factors moderately related to such behavior and can explain the change of preventive behavior at the extent of 10.40%
- 4. Analysis of environmental factors at home and school showed that the students' parents understand well about the importance of 5 major classes of food necessary for promoting normal growth and healthy individual. There were tips about food and nutrition announded to the students before lunch at schools or added to life experience promotional courses.